

portus

Farelcollege

PTA's HAVO 4 - 2024-2025

In dit overzicht zijn de PTA's van de vakken die in het schooljaar '24-'25 onderdelen van het schoolexamen toetsen/afroeden.
Voor HAVO 4 betreft dit:

- Aardrijkskunde
- Biologie
- BSM
- CKV
- Kunst
- Levensbeschouwing
- LOB
- LO
- Natuurkunde
- NLT
- Rekenen
- Scheikunde
- Wiskunde A
- Wiskunde B

Bij deze PTA's geldt dat exameneenheden/domeinen of onderwerpen die:

- zijn aangegeven, behoren tot het schoolexamen **en** het centraal examen;
- **Blauw** zijn aangegeven, behoren tot het schooleigen programma en zijn door het bevoegd gezag vastgesteld;
- **Rood** zijn aangegeven, behoren alleen tot het schoolexamen.

Bij dit PTA, voorgesteld door de Examencommissie en vastgesteld door de MR, gelden de regels zoals die zijn opgenomen in het Examenreglement Portus Farelcollege.

LEERJAAR: 4 2024-2025		AFDELING: HAVO		VAK: aardrijkskunde				
METHODE: De Geo, thiememeulenhoff								
Kolom in SOM/Nr	Maand	Toetsvorm	Omschrijving van de stof	Exameneenheden of Domeinen **	Weging	Toetsduur (min)	Herkansbaar ja/nee	Opmerkingen en/of hulpmiddelen
Tse 1.1		TSE-S	(Over)leven in Europa, Arm en Rijk	B3, C1, B1, B2	1	100	Nee	rekenmachine geen grafische
BEREKENING SCHOOLEXAMENCIJFER:		Som van (1xTSE1.1 + 2xTSE2.2 + 2xTSE3.2 + 3xTSE4.3) : 8						

AFDELING: HAVO			LEERJAAR: 4	VAK: Biologie	METHODE: Biologie voor jou			
Kolom in SOM/Nr	Maand	Toets-vorm	Omschrijving van de stof	Domeinen **	Weging	Toetsduur (min)	Herkansbaar ja/nee	Opmerkingen en/of hulpmiddelen
TSE 1.1	juni	TSE-S	4.1 Inleiding in de biologie 4.2 Voortplanting 4.3 Genetica 4.4 Evolutie 4.5 Regeling 4.6 Waarneming en gedrag 4.7 Ecologie en milieu	A4,5,8,11,14,15 - B2,3 - C2 A5,8,15 - C1,2 - D3 - E1,2,3 A5,8,15 - B1 - C1,2 - D1 - E4 - F1 A5,8,13,15 - B2,3 - C2 - F1,2,3 A5,8,10,15 - B2,4,6,7 A5,8,10,11,15 - B7 - D2 A5-9,12,14-16 - B3,8 - C3 - D4 - F3	1	100	nee	Binas, gewone rekenmachine
	gehele cursus	PO	deel-PO Practicum deel-PO Veldwerk	A - C1,2 - E1,4 - F1,2,3 A - B - C - D - F	1	120 480	nee nee	deelweging 2 deelweging 1
Formule berekening SE-cijfer: $(1 \times TSE1 + 3 \times TSE2 + 3 \times TSE3 + 3 \times TSE4 + 1 \times PO) / 11$								

LEERJAAR: 4			AFDELING: HAVO			VAK: BSM		
Kolom in SOM/Nr	Periode	Toets-vorm	Omschrijving van de stof	Domeinen	Weging	Toets-duur (min)	Herkansing	Opmerkingen en/of hulpmiddelen (andere dan de standaard hulpmiddelen)
Po 1.1	1	PO	Combinatiecijfer Doelspel en terugslagspel	Domein B1	1	NVT	Nee	
Ho 1	1/2/3	HO	Verslag van het meehelpen, organiseren en evalueren van binnen of buitenschoolse bewegingsactiviteit	Domein C3	OVG	NVT	Ja	
Ho 2	1	HO	Verslag toekomst oriëntatie	Domein E1	OVG	NVT	Ja	
Po 2.1	2	PO	Bewegen op Muziek / Jurylid	Domein B3 / C2	1	NVT	Nee	
Po 3.1	3	PO	Lesgeven aan klasgenoten tijdens de lessen turnen	Domein A en C	1	NVT	Nee	
Po 4.1	3	PO	Combinatiecijfer van twee van volgende deelgebieden: Springen, zwaaien, acrobatiek en balanceren	Domein B4	1	NVT	nee	
Ho 3	3	HO	Keuzeactiviteit	Domein 6b	OVG	NVT	ja	
Tse 1.1	3	TSE	Bewegen en regelen	Domein C	1	50 min	ja	
BEREKENING SCHOOLEXAMENCIJFER				$(1x po1 + 1x po2 + 1x po3 + 1x po4 + 1x po5 + 1x po6 + 1x po7 + 1x tse1 + 1x tse2 + 1x tse3) / 10 = \text{EINDCIJFER}$ Daarnaast moeten alle handelingsopdrachten minstens voldoende af zijn gesloten				

LEERJAAR: 4		AFDELING: HAVO		VAK: CKV				
Kolom in SOM/Nr	Periode	Toets-vorm	Omschrijving van de stof	Domeinen	Weging	Toets-duur (min)	Herkansing	Opmerkingen en/of hulpmiddelen (andere dan de standaard hulpmiddelen)
PO 1.1	september	PO	CZP1 (Cultureel Zelfportret)	A	1	N.V.T.	Nee	Praktische verwerking
HO 1	September-november	HO	Culturele Activiteit naar aanleiding van te behandelen kunstdiscipline Architectuur. Bijv: Architectuurroute	B	O/V/G	N.V.T.	Nee	Culturele Activiteit
PO 2.2	september-november	PO	Verwerking van discipline Beeldend. De leerling reflecteert op CA beeldend middels een creatieve verwerking.	A,B,C,D	2	N.V.T.	Nee	Praktische verwerking
HO 2	september-november	HO	Culturele Activiteit naar aanleiding van te behandelen discipline Beeldend. Bijv: Bezoek aan Museum Boijmans/Kunsthall	B	O/V/G	N.V.T.	Nee	Culturele Activiteit
PO 3.2	december-februari	PO	Verwerking van discipline Architectuur. De leerling reflecteert op CA architectuur middels een creatieve verwerking.	A,B,C,D	2	N.V.T.	Nee	Praktische verwerking
HO 3	Act. Week 3	HO	Culturele Activiteit naar aanleiding van te behandelen discipline podiumkunsten. Bijv: Bezoek aan dans/toneelvoorstelling in theater Het Plein	B	O/V/G	N.V.T.	Nee	Culturele Activiteit
PO 4.1	maart – april	PO	Verwerking van discipline Podiumkunsten dmv Film. De leerling reflecteert op CA podiumkunsten middels een creatieve verwerking.	A,B,C,D	1	N.V.T.	Nee	Praktische verwerking
PO 5.2	april-Juni	PO	Zelfstandig onderzoek	A,B,C,D	2	N.V.T.	Nee	
HO 4	juni	HO	CZP 2	D	O/V/G	N.V.T.	Nee	Reflectie
BEREKENING SCHOOLEXAMENCIJFER			Som van: (1x PO1 + 2x PO2 + 2x PO3 + 1x PO4 + 2x PO5) : 8					

LEERJAAR: 4		AFDELING: HAVO		VAK: KUNST				
METHODE: Theorie: EXPO beeldende vakken								
Kolom in SOM/Nr	Maand	Toetsvorm	Omschrijving van de stof	Examineenheden of Domeinen **	Wegin g	Toetsduur (min)	Herkansbaar ja/nee	Opmerkingen en/of hulpmiddelen
PO 1.2	Juni/Jul i	PO	Verwerking van het thema FIGUUR. In een collectie van werken (2- en/of 3 dimensionaal) en het bijhouden van een dummy waarin het werkproces beschreven wordt. Een korte presentatie waarin voorstudies (verzameld materiaal, schetsen), werkproces, werkstuk(ken) en reflectie op eigen werk verwerkt zijn. Hierna vindt de beoordeling plaats.	AB	2	100 minuten Per week	nee	Dummy
TSE 1.1	Juni/ju li	TSE-S	EXPO HAVO: Deel 1: H1 t/m 3 Kunstbeschouwing Deel 2: H 3, 4, 5 en 6 Kunstbeschouwing + Kunstgeschiedenis Klassieke Oudheid & Middel Eeuwen	A A	1	100 min.	Ja	Open vragen
BEREKENING SCHOOLEXAMENCIJFER:			Som van (1x TSE1 + 2x PO1.2(HAVO4) + 2x TSE2 + 2x TSE3 +2x TSE4 + 5x PO2.5 + 5x PO3.5(HAVO5)) : 19					

LEERJAAR: 4		AFDELING: HAVO		VAK: Levensbeschouwing (+ bijlage PTA voor het vak Lbs havo – 4 en 5)				
Kolom in SOM/ Nr	Periode	Toets- vorm	Omschrijving van de stof	Domeinen	Weging	Toets- duur (min)	Herkansing	Opmerkingen en/of hulpmiddelen (andere dan de standaard hulpmiddelen)
PO 1.1	Okt. / nov.	PO	Kennis verzamelen over Islam o.a. ontstaansgeschiedenis, dogmatiek, rituelen, feesten, normen en waarden, heilige boeken, heilige plaatsen, rol van de vrouw in Islam, invloed van Islam in de wereld. (Nederland)	A, B	1	50	nee	Toets moment in overleg met de klas Kennis-toets / Essay
PO 2.1	Okt.	PO	De ll. Maken een media-nieuws-werkstuk over islam gebaseerd op 2 verschillende onderwerpen die voorkomen in de periode (alle onderwerpen moeten gedateerd zijn in deze periode) waarin het onderwerp Islam wordt behandeld. Meer informatie / afspraken / voorwaarden over dit werkstuk tijdens de les.	A, C, D, E	1		nee	Inleverdatum in overleg met de klas Werkstuk
PO 3.1	Nov. / Dec./ Jan. / Feb.	PO	Via groepswerk doen ll. een onderzoek. Zij bestuderen een gegeven opdracht in het Hindoeïsme. (dezelfde opdracht als het groepswerkstuk) De groep zal daarna een presentatie geven over het bestudeerde aan de klas. Naast de presentatie zal de groep een stencil maken voor de medeleerlingen, waarin een goede samenvatting wordt gegeven van de inhoud van de groepspresentatie. (verdeling cijfer: 70% presentatie / 30% stencil samenvatting)	A, D, E, F	1		nee	Inleverdatum in overleg met de klas Presentatie (groep)
PO 4.1	Feb./ Mrt.	PO	Via groepswerk doen ll. een onderzoek. Zij bestuderen een gegeven opdracht in het Hindoeïsme. Naast de verwerking van de gevonden / bestudeerde kennis in een werkstuk (dat één	A, D	1		nee	Inleverdatum in overleg met de klas

			geheel moet vormen) geven de ll. ieder persoonlijk aan wat zij hebben geleerd.					Werkstuk
PO 5.1	Mrt. / Apr.	PO	Kennis verzamelen over Hindoeïsme: het ontstaan en de ontwikkeling; de heilige boeken; de goden; het kastensysteem; de reïncarnatie; de feesten; de invloed in onze tijd; het gezins-familieleven van de hindoe; de grote hindoeleiders: Shankara, Rama-Krishna en Mahatma Gandhi; het spirituele leven van de Hindoe.	A, B, E, F	1	50	nee	Toets moment in overleg met de klas Kennis-toets / Essay
PO 6.1	mei / Juni	PO	n.a.v. de verzamelde informatie over het Boeddhisme en de boeddhistische leer maken de ll. een persoonlijke verwerkingsopdracht waarin hun dagelijkse ervaringen in een verslag, gedurende 1 week (7 opeenvolgende dagen), worden beschreven.	A, B, C, E	1		Nee	Inleverdatum in overleg met de klas Persoonlijke verwerkingsopdracht met een ervaringsverslag
BEREKENING SCHOOLEXAMENCIJFER			Som van: (PO1+PO2+PO3+PO4+PO5+PO6+PO7+PO8+PO9+PO10+PO11): 11					

Programma van Toetsing en Afsluiting voor het vak Levensbeschouwing HAVO 4 en HAVO5

1. Voor het vak levensbeschouwing (HAVO) bedraagt de studielast 120 uur.
2. Het examen levensbeschouwing in het gemeenschappelijk deel van het HAVO bestaat uit een schoolexamen. Dit **schoolexamen** krijgt vorm in een examendossier en heeft betrekking op de volgende domeinen/onderwerpen:
 - Domein A: Vakspecifieke vaardigheden
 - competent in zelfreflectie en ontwikkeling
 - competent in communicatie en dialoog

- Domein B: Beelden van mens, wereld en God
- - hermeneutisch competent
- Domein C: Ervaring en godsdienst
 - spiritueel competent
- Domein D: Verbeelding en esthetiek
 - esthetisch competent
- Domein E: Moreel handelen en ethiek
 - competent tot ethisch gefundeerd waarderen en handelen
- Domein F: Sociale omgang en gemeenschapsvorming
 - sociaal competent

3a. **Examendossier**

Het schoolexamen bestaat uit een examendossier met één toets soort:

“De Praktische Opdracht” = PO.

Alle PO's (van leerjaar 4 en 5) in de vorm van voorgeschreven leerling-activiteiten, zoals onderzoeken, werkstukken, presentaties, kennistoets / essay, persoonlijke verwerkingsopdracht met een ervaringsverslag, zullen worden opgenomen in een dossier. (in eigen beheer van de leerling)

Daarnaast zullen ook de lesverslagen (in de vorm van aantekeningen van elke bijgewoonde les) in dit dossier worden opgenomen. (op datum!)

Aan het einde van het 5de leerjaar is het “Dossier” met het eindrapport/verslag in eigen beheer van de leerling tot minimaal 6 maanden na het behalen van het diploma als bewijs voor de behaalde resultaten van alle PO's.

3b. Alle toetsonderdelen PO worden becijferd.

- In 4 HAVO worden de domeinen A t/m F getoetst.
- In 5 HAVO worden de domeinen A t/m F getoetst.

4. **De gebruikte methode:**

HAVO 4 - E.M. Bervoets, *Wereldgodsdiensten: Islam, Hindoeïsme, Boeddhisme*

HAVO 5 - Jos van de Laar, *“Vrij Zicht Op Ethiek”*

5. **Berekening eindcijfer schoolexamen**

Alle Praktische Opdrachten (PO's) worden becijferd. Het cijfer lbs is onderdeel van het combinatiecijfer. De cijfers worden ook gebruikt als rapportcijfer voor de overgang naar het volgende studiejaar.

6. **Herkansingsregeling:**

Voor de PO's geen.

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING (PTA)

LEERJAAR: 4			AFDELING: HAVO	VAK: LO				
Kolom in SOM/Nr	Periode	Toets-vorm	Omschrijving van de stof	Exameneenheden of Domeinen	Weging	Toets-duur (min)	Herkansbaar Ja/nee	Opmerkingen en/of hulpmiddelen
HO 1	buiten	HO	Keuze activiteit voetbal/handbal De kandidaat kiest voetbal of handbal.	A/B/C	O/V/G	nvt	Praktijkherkansing. Ben je daar niet, dan theoretische opdracht.	Bij voetbal geen slidings.
HO 2	buiten	HO	Atletiek De kandidaat loopt een duurloop.	A/B/D	O/V/G	nvt	Praktijkherkansing. Ben je daar niet, dan theoretische opdracht.	
HO 3	binnen	HO	Terugslagspel Het spel badminton wordt aangeboden.	A/B/C	O/V/G	nvt	Praktijkherkansing. Ben je daar niet, dan theoretische opdracht.	
HO 4	binnen	HO	Keuze activiteit b&m/zelfverdediging De kandidaat kiest uit activiteit bewegen op muziek of zelfverdediging.	A/B	O/G	nvt	Praktijkherkansing. Ben je daar niet, dan theoretische opdracht.	
HO 5	binnen/ buiten	HO	Sport oriëntatie keuzeprogramma De kandidaat kiest uit aangeboden nieuwe bewegingsactiviteiten door school.	A/B/E	O/V/G	nvt	Heb je het niet afgesloten, dan theoretische opdracht.	

HO 6	binnen	HO	Verbreding terugslagspel Er worden verschillende terugslagspelen aangeboden.	A/B/E	O/V/G	nvt	Praktijkherkansing. Ben je daar niet, dan theoretische opdracht.	
HO 7	buiten	HO	Slag-en loopspel De kandidaat neemt deel aan een slag- en loopspel.	A/B/C	O/V/G	nvt	Praktijkherkansing. Ben je daar niet, dan theoretische opdracht.	Voor catcher: Masker verplicht
HO 8	binnen of buiten	HO	Sportdag De kandidaat neemt deel aan een sportochtend of middag.	B/C	O/G	nvt	Bij afwezigheid wordt een theoretische opdracht gemaakt.	
SE klas 4			Gemiddelde van de HO's in klas 4		Weging 1			
BEREKENING EINDBEOORDELING			O : bij één of meerdere keren "O" = O V : de meerderheid van de onderdelen is "V" = V G : gelijkheid (V/G) of meerderheid is "G" = G					

LEERJAAR: 4		AFDELING: HAVO		VAK: LOB				
Kolom in SOM/Nr	Periode	Toets-vorm	Omschrijving van de stof	Exameneenheden of Domeinen	Weging	Toets-duur (min)	Herkans-baar Ja/nee	Opmerkingen en/of hulpmiddelen
HO1	1 + 2	HO	Qompas stap 1 t/m 5	F: Oriëntatie op studie en beroep	0	nvt	ja	Qompas Methode
HO2	1 + 2 + 3	HO	Open Dag MBO/HBO bezoeken (fysiek of online)	F: Oriëntatie op studie en beroep	0	nvt	ja	Reflectieverslag. Wanneer niet gedaan, volgt vervangende opdracht
HO3	3	HO	Deelname activiteit HBO	F: Oriëntatie op studie en beroep	0	nvt	ja	Reflectieverslag. Wanneer niet gedaan, volgt vervangende opdracht
HO4	1 + 2 + 3	HO	Interview over studie/beroep met een bekende.	F: Oriëntatie op studie en beroep	0	nvt	ja	Reflectie d.m.v. presentatie aan mentorgroep of reflectieverslag. Wanneer niet gedaan, volgt vervangende opdracht
EINDBEOORDELING			O : bij één of meerdere keren "O" = O op rapport V : alle HO's beoordeeld als "V" = V op rapport					

AFDELING: HAVO 4			VAK: Natuurkunde					
Kolom in SOM/Nr	Maand	Toets_vorm	Omschrijving van de stof	Exameneenheden of Domeinen **	Weging	Toetsduur (min)	Herkansbaar ja/nee	Opmerkingen en/of hulpmiddelen
TSE 11	Juni/juli	TSE-S	Bewegingen (hoofdstuk 2) Krachten (hoofdstuk 4) Ioniserende straling (hoofdstuk 5)	A, B2, C1	1	100	nee	Binas 7 ^e editie Rekenmachine (geen grafische)
PO 12	H4/5	PO	PO Veldwerk PO Biofysica PO Geofysica PO Modelleren PO Ontwerpen	A5 A, I1 A, G1, H, I2 A7, G2, H, I2 A6, H, I3	(1) (2) (2) (2) (2)	10 SLU 10 SLU 10 SLU 10 SLU 10 SLU	nee	Binas 7 ^e editie Rekenmachine (geen grafische) De afzonderlijke PO's hebben de weergegeven wegingen. Vervolgens wordt het gewogen gemiddelde bepaald. Dit gewogen gemiddelde telt met een weging 2 mee in de bepaling van het schoolexamencijfer.
BEREKENING SCHOOLEXAMENCIJFER			((1 x TSE 11) + (2 x TSE 22) + (2 x TSE 32) + (2 x TSE 42) + (2 x PO12)) : 9					

AFDELING: HAVO			LEERJAAR: 4	VAK: NLT	METHODE: n.v.t.			
Kolom in SOM/Nr	Maand	Toets-vorm	Omschrijving van de stof	Domeinen **	Weging	Toetsduur (min)	Herkansbaar ja/nee	Opmerkingen en/of hulpmiddelen
PO1	oktober	PO	Forensisch onderzoek	A, B1, B2, E1, E2	2		nee	
PO2	januari	PO	Ruimte voor de rivier	A, B1, B2, C, D, E1	2		nee	
PO3	april	PO	Bewust overwogen biertje	A, B1, B2, D, E2	2		nee	
PO4	juni	PO	<i>nader te bepalen</i>		2		nee	
Formule berekening SE-cijfer: $(2xPO1 + 2xPO2 + 2xPO3 + 2xPO4 + 3xPO5 + 3xPO6) / 14$								

AFDELING: HAVO			VAK: Rekenen					
Kolom in SOM/Nr	Maand	Toets_vorm	Omschrijving van de stof	Examineenheden of Domeinen **	Weging	Toetsduur (min)	Herkansbaar ja/nee	Opmerkingen en/of hulpmiddelen
TSE1.1	oktober	TSE-S	Kunnen rekenen zonder rekenmachine en rekenen met gebruik van de rekenmachine op niveau 3F	Getallen Verhoudingen Meten Verbanden	1	120	ja	Op de computer Deel A (18 vragen) zonder rekenmachine en deel B (27 vragen) met rekenmachine
TSE2.2	Januari	TSE-S	Kunnen rekenen zonder rekenmachine en rekenen met gebruik van de rekenmachine op niveau 3F	Getallen Verhoudingen Meten Verbanden	1	120	ja	Op de computer Deel A (18 vragen) zonder rekenmachine en deel B (27 vragen) met rekenmachine
TSE3.3	Maart	TSE-S	Kunnen rekenen zonder rekenmachine en rekenen met gebruik van de rekenmachine op niveau 3F	Getallen Verhoudingen Meten Verbanden	1	120	ja	Op de computer Deel A (18 vragen) zonder rekenmachine en deel B (27 vragen) met rekenmachine
Formule berekening eindcijfer. Hoogste cijfer telt mee								

AFDELING: HAVO 4			VAK: wiskunde A					
Kolom in SOM/Nr	Maand	Toets_vorm	Omschrijving van de stof	Exameneenheden of Domeinen **	Weging	Toetsduur (min)	Herkansbaar ja/nee	Opmerkingen en/of hulpmiddelen
PO 1.1	juni	TSE-P	Hoofdstuk 8: Statistiek: werken met grote datasets in Excel	A3, E1, E2, E3, E4, E5	1	100	nee	Excel en Grafische rekenmachine. Boek en aantekeningen
TSE 1.1	Juni/juli	TSE-S	Hoofdstuk 1: Tabellen en grafieken Hoofdstuk 4: Handig tellen Hoofdstuk 5: Veranderingen	A1, A2, A3, B1, B2, B3, C1, C2, D	1	100	nee	Grafische rekenmachine In de examenstand
Formule berekening eindcijfer. $(1 \cdot PO\ 1.1 + 1 \cdot TSE1.1 + 4 \cdot TSE2.4 + 4 \cdot TSE3.4 + 6 \cdot TSE4.6) / 16 =$ Eindcijfer SE								

AFDELING: HAVO 4			VAK: wiskunde B					
Kolom in SOM/Nr	Maand	Toets_vorm	Omschrijving van de stof	Exameneenheden of Domeinen **	Weging	Toetsduur (min)	Herkansbaar ja/nee	Opmerkingen en/of hulpmiddelen
TSE 1.1	Juni/juli	TSE-S	Hfst 1: Formules, grafieken en vergelijkingen Hfst 2: Veranderingen Hfst 4: Werken met formules	A3, B1, B2, D1	1	100	nee	Grafische rekenmachine In de examenstand
Formule berekening eindcijfer. $(1 \cdot TSE1.1 + 4 \cdot TSE2.4 + 4 \cdot TSE3.4 + 6 \cdot TSE4.6) / 15 =$ Eindcijfer SE								